

Ny EU-dom om artskydd (Mars 2021)

Bilaga 1

Genom ett förhandsavgörande har EU-domstolen i princip underkänt svensk praxis i skogsavverkningsärenden i förhållande till EU:s fågeldirektiv och livsmiljödirektiv. EU-domstolen anser att det inte går att tillämpa förbuden i direktiven så att det endast gäller arter som är hotade eller vars bevarandestatus riskerar att påverkas negativt av den planerade skogsavverkningen.

Artskyddsförordningen införlivar EU:s fågeldirektiv och livsmiljödirektiv (även kallat art- och habitatdirektivet). Därmed påverkas artskyddet av EU-domstolens syn på saken. Genom ett förhandsavgörande har nu EU-domstolen i princip underkänt svensk praxis i skogsavverkningsärenden. Målet gäller tolkningen av förbudet mot att avsiktligt döda/fånga/störa arter och vilda fåglar som skyddas av direktiven, samt att skada/förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser. Tolkningsfrågor uppkom kring detta i en tvist i mark- och miljödomstolen som rörde en planerad avverkning som anmälts till Skogsstyrelsen, som gav skogsägaren en (ej juridiskt bindande) vägledning om försiktighetsmått. Skogsstyrelsens praxis innebar dock att förbuden i princip endast gällde arter som är hotade och vars bevarandestatus riskerar att påverkas negativt av skogsavverkningen.

EU-domstolen konstaterar att förbuden enligt fågeldirektivet även träffar fågelarter som inte är hotade. På liknande sätt omfattar förbuden enligt livsmiljödirektivet även arter vars bevarandestatus inte riskerar att påverkas negativt. Skyddet upphör inte att gälla för arter som har uppnått en gynnsam bevarandestatus. Det går inte att aktualisera förbuden först när artens bevarandestatus riskerar att försämrans, om åtgärden orsakar att områdets kontinuerliga ekologiska funktionalitet går förlorad.

Mark- och miljödomstolen ska härnäst komma med sitt slutliga avgörande. Enligt EU-domen måste då särskilt prövas om skyddade arter förekommer i avverkningsområdet och om avverkningen grundar sig på en förebyggande strategi som beaktar artskyddet.